

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 16.10.2023 r.

Poz. 4530

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.81.2023.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 22 września 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40, poz. 572 i poz. 1463)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr LVI/331/2023 Rady Gminy Nowa Karczma z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczma, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach.

Uzasadnienie

W dniu 25 sierpnia 2023 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LVI/331/2023 Rady Gminy Nowa Karczma z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczma, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40, poz. 572 i poz. 1463) w związku z art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 15 września 2023 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Nowa Karczma o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12). Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne

programy: wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Na mocy zaś art. 90t ust. 4 przywołanej ustawy, stanowiącego podstawę prawną do uchwalania zasad przyznawania pomocy materialnej dla uczniów o charakterze motywacyjnym, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W § 1 uchwały Rada Gminy Nowa Karczmia określiła szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczmia, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, stanowiące załącznik do uchwały. W § 1 załącznika do uchwały Rada postanowiła, że *„formą realizacji Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczmia jest przyznawanie uczniom jednorazowego, pieniężnego stypendium Wójta Gminy Nowa Karczmia za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe w konkursach i olimpiadach, zwanego dalej „stypendium”*. Z kolei w § 4 załącznika do uchwały Rada Gminy Nowa Karczmia wskazała, że:

„1. Decyzje o przyznaniu stypendium podejmuje Wójt Gminy Nowa Karczmia, który przed podjęciem decyzji może zasięgnąć opinii komisji właściwej ds. edukacji Rady Gminy Nowa Karczmia.

2. Stypendium przyznawane jest corocznie przez Wójta Gminy Nowa Karczmia w ramach środków zaplanowanych na ten cel w budżecie gminy.

3. Wysokość stypendium uzależniona jest od ilości zakwalifikowanych wniosków, z uwzględnieniem osiągnięć, o których mowa w § 2 pkt 2.

4. Uczniowi może być udzielone w danym roku jedno stypendium niezależnie od ilości i doniosłości osiągnięć.

5. Listę stypendystów podaje się do publicznej wiadomości.”..

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty rada gminy została zobowiązana do określenia m.in. form i zakresu udzielanej pomocy. Jak podkreśla się w orzecznictwie, *„brzmienie art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki, formy i zakres pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach. Zatem to do wyłącznej kompetencji rady gminy należy określenie wszelkich warunków, od spełnienia których zależeć będzie skuteczne przyznanie stypendium dla zdolnego ucznia oraz ustalenie porządku jego przyznawania, rozumianego jako system działań, uwzględniający określoną kolejność i hierarchię uzależnionych wzajemnie zdarzeń. Ponadto, art. 90t ust. 4 u.s.o. wskazuje, że to rada ustala, czy będzie to pomoc pieniężna, czy rzeczowa oraz jej zakres, pod pojęciem którego mieści się także wysokość pomocy pieniężnej”* (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 6 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 248/21, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 15 czerwca 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 273/21, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt IV SA/Po 1061/18). W uchwale będącej przedmiotem niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego Rada Gminy Nowa Karczmia określiła, że formą realizacji Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczmia jest przyznawanie uczniom jednorazowego, pieniężnego stypendium. W § 4 załącznika do uchwały Rada wskazała, że *„stypendium przyznawane jest corocznie przez Wójta Gminy Nowa Karczmia w ramach środków zaplanowanych na ten cel w budżecie gminy”*. W ocenie organu nadzoru przyjęte przez Radę Gminy Nowa Karczmia rozwiązanie nie stanowi wypełnienia obowiązku określenia zakresu przyznawanej pomocy, bowiem nie pozwala ustalić wysokości stypendium. Nieokreślenie przez radę gminy w uchwale

dotyczącej szczegółowych warunków, form i zakresu pomocy w ramach wspierania uzdolnionych dzieci i młodzieży obowiązkowych elementów wskazanych w upoważnieniu ustawowym uzasadnia stwierdzenie nieważności uchwały w całości.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVI/331/2023 Rady Gminy Nowa Karczma z dnia 18 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie Gminy Nowa Karczma, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach, jest uzasadnione i konieczne .

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich